

Osloskolen må styrkes med sosialfaglig kompetanse

FO er fagforeningen for sosialarbeidere. FO Oslo organiserer 4300 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Elevundersøkelsen 2023 viser en klar økning av mobbing i Osloskolen. Utviklingen var tydelig allerede for et år siden da undersøkelsen for 2022 viste at andelen elever som opplevde mobbing økte på alle trinn sammenlignet med året før. De yngste elevene var, og er fortsatt, mest utsatt. Dette er svært urovekkende. Hele samfunnet er opptatt av at barn og unge skal ha det bra på skolen. Samtidig handler den offentlige skoledebatten ofte om det faglige innholdet og altfor sjelden om elevenes skole- og læringsmiljø. Det er på høy tid at politikere, skoleeiere og skoleledere i langt større grad prioriterer skolemiljø gjennom å satse på mer sosialfaglig kompetanse i skolen.

Økningen i mobbing i Osloskolen de siste årene er dessverre ikke overraskende. Altfor mange barn og unge opplever at læringsmiljøet og skolehverdagen er krevende. Mange i en så stor grad at de ikke greier å være på skolen. Endre flere i en slik grad at de ikke greier å nyttiggjøre seg skolen som en læringsarena. Dette har enorme konsekvenser for enkeltpersoners livskvalitet og samfunnet som helhet. Mens vi som samfunn har lagt bak oss år med pandemi må vi samtidig evne å se fremover. De langsiktige konsekvensene av nedstengte skoler har vi ikke kontroll på enda – kanskje får vi det aldri. Mange barn og ungdommer vil komme til å betale en livslang pris i form av tapt skolegang, psykiske lidelser og utenforskap fra arbeidsliv og samfunnsdeltagelse. Utviklingen må snus. Det er nødvendig med bredere og mer målrettet satsing på forebygging enn hva som er situasjonen i dag.

Det er fundamentalt viktig for barn og unges utvikling å være en del av fellesskapet i skolen. Nyere mobbeforskning med Helle Rabøl Hansen og Dorte Marie Søndergaard i spissen, viser at sosial eksklusjon er noe som må jobbes med systematisk og med riktig kompetanse i forebygging av mobbing. Betydningen av relasjon er avgjørende for barn og unges hverdag i skolen. Å stå utenfor i tidlig alder gir dårlig grunnlag for videre deltagelse i samfunnet. Det kan være mange og sammensatte grunner til at elever havner utenfor fellesskapet. Årsaker kan finnes i miljøet på skolen, på fritiden, knyttet til hjemmeforhold eller egen psykisk helse. Mens livsmestring, inkludering og rett til tilpasset opplæring for den enkelte elev er grunnleggende mål i norsk skole, er likevel ikke skolehverdagen trygg og inkluderende for alle.

I en årrekke er det fremhevet fra mange hold at det er viktig å etablere *laget rundt eleven*, med helhetlig kompetanse og tydelig ansvarsfordeling mellom ansatte i skolen. Blant annet barneombudet har tatt til orde for dette. FO er fagforeningen for sosialarbeidere og organiserer mange av de skoleansatte som jobber særskilt med å løse sosiale problemer som mobbing og skolevegring. Vi organiserer mange av de som er ansatt i Osloskolen som miljøterapeuter – med utdanning som barnevernspedagog, vernepleier, sosionom eller velferdsviter.

Lærerne etterspør relevant, formell kompetanse som er komplementær til deres egen utdanning. På landsbasis rapporterte i 2022 urovekkende høye 64 prosent av lærerne at de mangler tilgang på miljøterapeuter som sine kollegaer (*Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning*). For å snu mobbeutviklingen, og sørge for at livsmestring, inkludering og tilpasset opplæring for den enkelte elev ikke bare forblir målsettinger, men det faktiske innholdet i elevenes skolehverdag, mener vi at Osloskolen må styrkes med mer sosialfaglig kompetanse.

FO Oslo krever at kommunen tar dette på alvor og utarbeider en strategi for å styrke nivået av sosialfaglig kompetanse i Osloskolen.